

DELAVNICE O VREDNOTAH IN VEDENJU ZA 1. TRIADO

»Brez pesti in brez cmoka v grlu imejmo se fajn«

»Kako bi radi poslali svoje otroke v svet? Jih želimo pripraviti na družbo strahu ali hočemo, da bi živeli v svobodi, solidarnosti in sreči? Čas je, da spremenimo način mišljenja. Najdemo nove zamisli in oblikujemo nove koncepte. Izobraževanje lahko nadomestimo s spoštovanjem, profit z vrednostjo, strah z ljubeznijo. Ni torej čas za nove črke, ampak za novo abecedo vrednot.«

Erwin Wagenhofer, Sabine Kriechbaum, André Stern

V času šolanja se učenci srečujejo z najrazličnejšimi vrednotami. Razredne ure kot tudi samo podaljšano bivanje je idealen »prostor«, kjer lahko skozi igro in branje pravljic ter poslušanje zgodb spoznamo in usvojimo različne vrednote. V prvih letih šolanja je ena najpomembnejših vrednot odgovornost. Odgovornosti se učimo preko vsakdanjih dejanj, zgodb in pogovorov. Najboljše učenje odgovornosti pa je preko lastne izkušnje.

Z odgovornim ravnanjem izražamo spoštovanje do sočloveka in obenem zagotavljamo varnost. Če skozi vsakdanjo rutino vpletemo elemente odgovornosti, jo učenci sprejmejo in se o njej ne sprašujejo, ampak jo dejansko živijo.

Če k usvajanju vrednot povabimo še starše in jih nagovorimo s kakšnim pismom, otrokom omogočamo, da tudi v domačem krogu prepoznajo te vrednote ter jih vedno znova utrjujejo, vse dokler jih ne ponotranjijo.

Vrednote so posplošena in relativno trajna pojmovanja o ciljih in pojavih, ki jih visoko cenimo, oziroma prepričanja o tem, kaj je dobro ali prav in za kaj si je vredno prizadevati. Usmerjajo naše interese, predstavljajo življenjska vodila posameznika in družbe in v veliki meri vplivajo na obnašanje ljudi (Musek, 2000).

»Vrednote so naš notranji zemljevid, ki nam kaže smer. S tem zagotavljajo notranjo trdnost, varnost in smisel nekega početja. Vrednost imajo šele takrat, ko posameznik verjame vanje.«

(Moje vrednote, Zveza tabornikov Slovenije)

Vseh nas so polna usta o odgovornosti. Pa je res dovolj, da o njej samo govorimo? Še zdaleč ne. Odgovornost je treba živeti. Odgovornosti se učimo preko vsakdanjih dejanj, jo z dejanji pokažemo, prikažemo, osmislimo in se o njej pogovarjamo. Z odgovornim ravnanjem izražamo spoštovanje do sočloveka in obenem zagotavljamo varnost. Če skozi vsakdanjo rutino vpletemo elemente odgovornosti, jo učenci nevede ponotranjijo in se o njej ne sprašujejo, ampak jo dejansko živijo. Začne se z drobnimi dejanji, ko učitelj naloži neko nalogo učencu, le ta pa skuša dokazati, da jo zmore in jo seveda opravi po svojih najboljših močeh. Vsa ta dejanja podkrepimo z branjem literature, ki govori o odgovornosti in ogledom filmov, risank.

Potek dela

Delavnice za 1. triado bodo potekale 1 x mesečno v času razrednih ur. Na razrednih urah bom učencem predvajala kratki animirani (včasih tudi igrani) film. Film bo iztočnica za pogovor o najrazličnejših temah - vrednotah, ki so še kako pomembne za oblikovanje otrokove osebnosti. Ob tem se bomo učili tudi najrazličnejših strategij in ravnanj v primeru, da se nam godi krivica, da je kdo do nas nasilen in se pogovarjali o virih pomoči. Pozornost bomo namenili tudi tistim, ki neprimerno komunicirajo ali celo izvajajo nasilje. Pomembno je, da otroke opolnomočimo in jim damo znanje za ravnanje.

Sporočilna vrednost filmov

Najpogostejše vrednote, o katerih govorijo kratki filmi so:

ljubezen, prijateljstvo, sočutje, nesebičnost, empatija, medsebojna pomoč, podpora, hrepenenje, prijaznost, vztrajnost, solidarnost, podpora, upanje, vera, odločnost, moč, sprejetost, edinstvenost, volja, tradicija, odnos do starejših.

Filmi pa prikazujejo tudi:

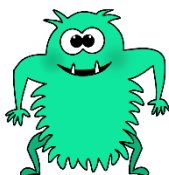
sebičnost, nesramnost, ignoranco, osamljenost, izogibanje, nehvaležnost, jezo, izgubo, revščino, zapuščenost, zlaganost, nerazumevanje, obsojanje, domišljavost.

Poglavitno vprašanje je, kako lahko ravnamo drugače?

DELAVNICE O VREDNOTAH IN VEDENJU ZA 2. TRIADO

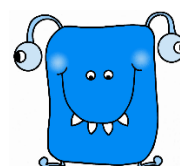
»ODPIKAJMO« NASILJE

Pogum ni odsotnost strahu, temveč zmaga nad njim. Pogumen človek ni tisti, ki strahu ne čuti, ampak tisti, ki strah premaga.

Nelson Mandela

V času šolanja se učenci srečujejo z najrazličnejšimi vrednotami, odzivi in ravnanji. Razredne ure so idealen čas, kjer lahko skozi prebiranje ter poslušanje zgodb spoznamo in usvojimo različne vrednote. Spoštovanju in odgovornosti, ki se ju učimo preko lastnih izkušenj, vsakdanjih dejanj in pogovorov bomo dodali še ostale vrednote, ki nas oblikujejo in oblikujejo svet, v katerem živimo. Svoboda, sprejemanje drugačnosti in nenasilna komunikacija se prepletajo v tem razvojnem obdobju, zato bo o tem veliko govora. Delavnice bomo nadgradili s socialnimi igrami in igrami vlog, da se bodo usvojena znanja bolj zasidrala v nas. Najboljše učenje vrednot in ravnanja, poteka preko lastne izkušnje. Pomembno je, da otroke opolnomočimo in jim damo znanje za ravnanje.

Potek dela

Delavnice za 2. triado bodo potekale 1 x na dva meseca v času razrednih ur. Na razrednih urah bom učencem prebrala posamezne dele besedil in zgodbe o ljudeh, ki so zaznamovali naša življenja, o ljudeh, ki so pustili pečat na tem svetu, o junakih, ki so s svojimi dejanji pomagali in o običajnih ljudeh, ki so delali dobro in s tem spremenili svet na bolje.

Ob tem se bomo učili tudi najrazličnejših strategij in ravnanj v primeru, da se nam godi krivica, da je kdo do nas nasilen in se pogovarjali o virih pomoči. Pozornost bomo namenili tudi tistim, ki neprimerno komunicirajo ali celo izvajajo nasilje.

Sporočilna vrednost zgodb

Zgodbe govorijo o:

ljubezni, pogumu, prijateljstvu, sočutju, nesebičnost, empatiji, medsebojni pomoči, podpori, hrepenenju, prijaznosti, vztrajnosti, solidarnosti, podpori, upanju, veri, odločnosti, moči, sprejetosti, edinstvenosti, volji, tradiciji, odnosu do starejših.

Zgodbe obravnavajo tudi:

sebičnost, nesramnost, ignoranco, osamljenost, izogibanje, nehvaležnost, jezo, izgubo, revščino, zapuščenost, zlaganost, nerazumevanje, nasilje, obsojanje, domišljavost.

Pomembno vprašanje, na katerega bomo iskali dogovore je, kako lahko komuniciramo bolje in ravnamo drugače.

